

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA 1.3.2026 ALKAEN

1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat ja toiminta-ajatus

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa.

Opetushallitus päättää toiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa, joiden pohjalta kunta laatii toimintasuunnitelman. Kunta vastaa siitä, että palvelut järjestetään säädösten mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoiminta pohjautuu perusopetuksen arvoihin, joita ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen. Toiminnan tulee perusopetuksen tavoin edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle. Aamu- ja iltapäivätoiminnalla lisätään lisäksi lasten tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämistä ohjaavat seuraavat lait:

- Kuntalaki (410/2015)
- Hallintolaki (434/2003)
- Perusopetuslaki (628/1998)
- Oppivelvollisuuslaki (1214/2020)
- Lastensuojelulaki (417/2007)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)
- Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016, Hankintalaki)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999, Julkisuuslaki)
- Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009)

1.1 Toiminnan tavoitteet

Nurmijärven kunnan järjestämän aamu- ja iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea lasten hyvinvointia. Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuminen on vapaaehtoista, ja se sijoittuu lapsen vapaa-aikaan. Toiminnan tavoitteena on tarjota lapsille monipuolista ja virkistävää toimintaa sekä antaa mahdollisuus myös omaehtoiseen toimintaan ja rauhoittumiseen. Toiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa koulun jälkeen ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja helpottamaan perheen ja työelämän yhteensovittamista, tukea lapsen koulunkäyntiä ja oppimista sekä puuttua riittävän varhain ei toivottuun kehityskulkuun.

1.2 Lapsen hyvinvoinnin tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee huolehtia toimintaympäristön turvallisuudesta ja siitä, että lapset eivät joudu kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan kohteiksi. Lapsia kannustetaan toimimaan ryhmässä ja oppimaan vuorovaikutuksessa tarvittavia taitoja. Kannustaminen ja rohkaiseminen tukevat lapsen kehitystä. Ohjaaja voi omalla myönteisellä asenteellaan ja läsnäolollaan tukea lasta siinä, että jokainen lapsi kokee olevansa hyväksytty ja arvostettu omana itsenään. Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta. Suunnittelussa ja

toteutuksessa otetaan huomioon lasten erilaiset tarpeet. Lasten kanssa luodaan yhteiset säännöt ja tuetaan lapsen osallisuutta.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsella on mahdollisuus läksyjen tekemiseen. Vastuu lapsen läksyjen tekemisestä ja oppimisesta säilyy kuitenkin perheillä. Lisäksi on tärkeää, että toiminnassa lapsilla on mahdollisuus rauhoittumiseen, ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen. Toiminta voi tukea lapsen harrastuneisuutta ja erilaisia harrastusmahdollisuuksia voidaan tuoda osaksi toimintaa. Maittava välipala ja ympäristö tukevat lapsen hyvinvointia.

Kotien työtä tuettaessa lähtökohtana on, että lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajilla on aamu- ja iltapäivätoiminnassa ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta. Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäistä kunnioitusta ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön.

Aamu- ja iltapäivätoiminta sekä esi- ja perusopetus toimivat yhteistyössä, ja kehittävät yhdessä yhteistyöhön sopivia toimintatapoja. Yhteistyölle on luotu yhdessä sovitut rakenteet. Oppilashuollon kanssa tuetaan lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja koulunkäyntiä. Yhteisen päämäärän tulee näkyä yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa, tiedonsiirrossa esiopetuksesta iltapäiväkerhoon sekä iltapäiväkerhon ja koulun välillä ja aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstön osallistumisessa tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla.

Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luovat pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle. Tavoitteena on, että syrjäytymistä aiheuttavat tekijät havaitaan mahdollisimman varhain ja lapselle pyritään järjestämään tarvittavaa tukea. Tässä onnistuminen edellyttää monialaista yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

2. Toiminnan järjestäminen Nurmijärvellä

2.1 Toiminnan koko ja laajuus

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään Nurmijärvellä 1.–2. luokkien oppilaille sekä niille 1.–3. luokan oppilaille, joilla on erityisen tuen päätös tai joilla on 1.8.2025 voimaan tulleen lakimuutoksen mukainen päätös oppilaskohtaisista tukitoimista. Valinnassa huomioidaan sosiaaliset perusteet.

Toiminta aloitetaan perusopetuksen syyslukukauden alkaessa ja se jatkuu koulupäivinä lukuvuoden ajan päättyen viimeisenä koulun arkipäivänä. Mikäli syyslukukauden viimeinen koulupäivä osuu maanantaille, toimintaa ei järjestetä.

Iltapäivätoimintaa järjestetään pääsääntöisesti klo 12.00–16.00 välisenä aikana. Nuorisopäällikkö voi tehdä laajemmasta aukioloajasta päätöksen ajalle 12.00–17.00, mikäli siihen on erityinen syy.

Iltapäiväkerho voidaan jättää perustamatta, mikäli lapsia ilmoittautuu toimintaan alle 15. Mikäli iltapäiväkerhon lasten määrä laskee alle 10 lapseen, toiminta voidaan päättää kesken toimintakauden.

2.2 Henkilöstö ja ohjaaminen

Valtioneuvoston asetuksessa (115/2004) säädetään perusopetuslain 8 a luvussa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusehdoista. Ryhmässä tulee olla kerrallaan riittävä määrä ohjaajia. Ohjaajina toimivilta vaaditaan lain mukainen selvitys rikosrekisteristä. Toimintaan laaditaan toimintasuunnitelma, ja ohjaajille tulee varata aikaa toimintasuunnitelmaan perehtymiselle sekä yhteisen suunnitelman tekemiselle, ja tarvittaessa heille järjestetään myös koulutusta toiminnan järjestämiseen liittyen. Tästä vastaa toimintaa järjestävä taho. Toimintasuunnitelmaa tarkistetaan ja

täydennetään tarvittaessa. Toimintasuunnitelman hyväksyy hyvinvointilautakunta. Henkilöstön perehdytyksestä tehtäväänsä sekä koulun työpisteen turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaan perehtymisestä vastaa toimintaa järjestävä taho.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa koordinoi kunnan nuorisopäällikkö.

2.3 Ruokailu ja kuljetusten järjestäminen

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella tarjotaan välipala. Välipalat suunnitellaan monipuolisiksi ja vaihteleviksi siten, että ne noudattavat kansallisia ravitsemussuosituksia ja ruokailuun liittyviä erityistarpeita.

Aamupäivätoimintaan tuleville ja iltapäivätoiminnasta kotiin lähteville lapsille ei järjestetä kuljetusta. Poikkeuksena tähän on tilanne, jossa lapselle osoitettu paikka aamupäivätoimintaan ei ole lapsen koulun välittömässä läheisyydessä. Tällöin voi muodostua koulukuljetusetuus aamupäivätoiminnasta kouluun. Myös iltapäivätoiminnan osalta voi muodostua koulukuljetusetuus siirtymisessä koulusta iltapäivätoimintaan. Nämä tilanteet ratkaistaan tapauskohtaisesti erikseen, huomioiden perusopetuslain säädökset ja kunnan määrittämät koulukuljetusperiaatteet.

2.4 Aamu- ja iltapäivätoimintaan hakeminen ja ottaminen

Nuorisopalvelut ilmoittaa 1. ja 2. luokan sekä oppilaskohtaisia tukitoimia saavien lasten huoltajille lähetettävällä tiedotteella kunnan järjestämästä aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan haetaan keväällä Wilman kautta. Palveluntuottajat valitsevat toimintaan osallistuvat lapset yhdessä nuorisopäällikön kanssa. Huoltajan kanssa tehdään palvelusopimus ennen toiminnan aloittamista. Mikäli huoltaja ei palauta palvelusopimusta määräaikaan mennessä, iltapäiväkerhopaikka voidaan katsoa peruutetuksi.

Nuorisopäällikkö tekee valintapäätökset viimeistään kesäkuun aikana. Oikaisuvaatimukset nuorisopäällikön päätöksestä käsittelee hyvinvointilautakunta.

Vanhemmat voivat esittää toivomuksen kerhopaikasta. Kerhopaikat pyritään täyttämään vanhempien toiveiden mukaisesti. Mikäli hakijoita on kerhopaikkoja enemmän, täytetään kerhopaikat seuraavin perustein:

1. ensimmäisen luokan oppilaat
2. oppilaskohtaista tukea saavat 2.–3. luokan oppilaat
3. toisen luokan oppilaat
4. sisaruus
5. arvonta

Toimintaan hakeneiden oppilaskohtaisia tukitoimia saavien 2–3 luokkien oppilaiden osalta iltapäivätoiminnan paikan myöntämisestä päätös tehdään tapauskohtaisesti. Aamu- ja iltapäivätoimintaan voi hakea myös kesken toimikauden huoltajien ja lasten tarpeiden mukaan.

Mikäli toimintaan ei mahdu, lapsi voidaan ottaa jonoon, ja vapaasta paikasta ilmoitetaan suoraan huoltajalle. Jos lapsi ei saa paikkaa ensisijaisesti toivottuun iltakerhopaikkaan, lapselle voidaan tehdä päätös toiseen iltapäiväkerhopaikkaan, mikäli ensisijaisesti haetussa toimipaikassa ei ole tilaa.

2.5 Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut ja toimintaan sitoutuminen

Kunnat voivat periä toimintaan osallistumisesta kohtuullisia maksuja. Perusopetuslain 48 f § mukaisesti (lakimuutos voimaan 1.1.2026) aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävä maksu saa olla 570 tunnin osalta enintään 148 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 197 euroa. Jos toimintaa tarjotaan laajempaan, kunta voi tältä osin päättää perittävistä maksuista itse.

Koululaisten toimintaan osallistumisesta maksu on neljän tunnin osalta 120 euroa/kk ja viidestä tunnista 160 euroa/kk.

Jos aamu- ja iltapäivätoimintaa annetaan enintään 10 päivänä kuukaudessa, peritään vain puolet maksusta. Maksusta peritään vain puolet myös silloin, kun lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- tai iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta ei voida periä muita maksuja.

Maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä. Huoltaja voi tällöin hakea maksuvapautusta.

Maksuvapaudesta päättää nuorisopäällikkö.

Huoltajat sitoutuvat toimintaan toiminnan järjestäjän päättämällä tavalla joko lukukaudeksi tai lukuvuodeksi. Kirjallinen irtisanoutuminen tulee tehdä vähintään 4 viikkoa ennen viimeisen läsnäolokuukauden loppua. Osallistumissuhde päätetään aina kuukauden loppuun.

Paikka voidaan irtisanoa kesken sopimuskautta seuraavista syistä:

- Asuinkunnasta poismuutto
- Muutos perhetilanteessa (mm. huoltajan työttömyys, vuorotteluvapaa, raskaus- tai perhevapaa)
- Lapsen edun niin vaatiessa (perustelu)

Huoltaja/huoltajat sitoutuvat toimintaan ja osallistumismaksujen maksamiseen allekirjoittamalla palvelusopimuksen toiminnan järjestäjän kanssa. Palvelusopimuksessa määritellään irtisanomisen muut mahdolliset perusteet ja irtisanomisajat.

Maksamattomien osallistumismaksujen perusteella palvelusopimus voidaan irtisanoa välittömästi.

2.6 Oppilaskohtaisia tukitoimia tarvitseva lapsi aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Oppilaskohtaisia tukitoimia saavien lasten huoltajan kanssa sovitaan yhdessä huoltajan ja tarvittaessa koulun kanssa siitä, kuinka lapsen kasvun ja kehityksen tukemisen tavoitteet huomioidaan iltapäivätoiminnassa.

Oppilaskohtaisia tukitoimia saavien lapsiin liittyvät asiakirjat ja asiakirjoihin sisältyvät tiedot ovat salassa pidettäviä. Oppilasta koskevien salassa pidettävien tietojen luovuttaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle edellyttää huoltajien antamaa yksilöllistä tiedonsiirtolupaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja voi osallistua tukea tarvitsevan oppilaan tukea koskevan suunnitelman laadintaan ja päivittämiseen huoltajan luvalla.

2.7 Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa noudatetaan toimintapaikkoihin tehtyjä turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia. palveluntuottaja vastaa siitä, että on perehtynyt näihin ja henkilökunnan perehdyttämisestä suunnitelmiin.

2.8 Vakuutusasiat

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat lapset kuuluvat toiminnan aikana toiminnan järjestävän tahon vakuutuksen piiriin. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapselle maksuton toimittaessa kunnan vakuutusten ohjeistusten mukaisesti.

3. Yhteistyö ja tiedonkulku

3.1 Yhteistyö kodin kanssa

Iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin kasvatustyötä. Huoltajalla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Yhteistyö edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta kodin kanssa. Toiminnan sisällöistä ja toimintaperiaatteista sekä muista oleellisista asioista, kuten läksyjen tekemiseen liittyvistä käytännöistä informoidaan huoltajia. Perheiden kanssa tulee sopia yhdessä turvallisuus- ja vastuukysymyksistä esimerkiksi kotiinlähdön osalta. Huoltaja ilmoittaa palveluntuottajille suoraan poikkeuksista muun muassa tulo- ja hakuajoista ja poissaoloista.

3.2 Yhteistyö kunnan muiden toimijoiden kanssa

Mahdollisista poikkeuksellisista toiminta-ajoista tiedotetaan palveluntuottajia ennakoon. Toiminnan järjestämisessä tehdään yhteistyötä koulun kanssa. Tavoitteena on tiivis yhteistyö lapsen parhaaksi. Koulun tapahtumista ja poikkeuksista koulupäivien pituudessa tai koulukyydeistä informoidaan iltapäivätoiminnan ohjaajia riittävän varhaisessa vaiheessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan työntekijä voi huoltajan suostumuksella ja oppilashuollon toivomuksesta osallistua tarvittaessa opiskeluhuollon palaveriin ja oppilaskohtaisten tukitoimien suunnitteluun ja päivittämiseen. Nivelpalavereita päivähoidosta aamu- ja iltapäivätoimintaan siirtyvien lasten osalta järjestetään, kun päätökset ovat lähteneet huoltajille.

Kunnan järjestämää harrastustoimintaa voidaan järjestää iltapäiväkerhojen yhteydessä.

3.3 Yhteistyö kunnan ja palveluntuottajien kanssa

Kunta tuottaa aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä omana toimintana että avustettavana toimintana. Kunnan ja palveluntuottajan välille solmitaan sopimus, joka on toistaiseksi voimassa. Sopimuksessa sovitaan toiminta-ajasta, toiminnan laadusta ja sisällöstä, kunnan tuesta, tietojen luovuttamisesta kunnalle tilastointia varten ja kunnan omistamien tilojen käytöstä. Palveluntuottajan avustaminen voidaan päättää, mikäli sopimukselle asetetut edellytykset eivät enää täyty. Sopimus voidaan myös päättää, mikäli palveluntuottaja sitä pyytää. Tämä tulee tehdä kirjallisesti ennen tulevan lukukauden alkua tammikuun loppuun mennessä.

Palveluntuottajalle maksetaan avustusta muille kuin kunnan itsensä järjestämään toimintaan kuukausittain. Hyvinvointilautakunta päättää avustuksen suuruudesta. Avustus on sidottu kunnan talousarviossa aamu- ja iltapäivätoimintaan varattuun määrärahaan.

Kunta maksaa avustusta palveluntuottajille 80 €/lapsi/kk 1.–2. luokan oppilaista. Oppilaskohtaista tukea saavista lapsista avustussumma on 110 €/lapsi/kk. Avustussumma määräytyy sen mukaan, kuinka monta lasta on toiminnan piirissä 20.9. Avustussumma maksetaan samansuuruisena kuukausittain. Toiminnan järjestäjien tulee ilmoittaa mahdollisesta lapsimäärän muutoksesta joulukuun loppuun mennessä. Mikäli lapsimäärä on muuttunut, avustussummaa tarkennetaan kevätlukukauden alussa.

Avustusta maksetaan ainoastaan 1–2-luokan oppilaista sekä niistä erityisen tuen piirissä olevista/oppilaskohtaista tukea saavista 1.–3. luokan oppilaista, jotka ovat toiminnassa mukana vähintään 4/5 toimintakuukaudesta.

Vuokra-avustusta voidaan maksaa vuokrakuluista palveluntuottajalle maksimissaan 80 prosenttia. Vuokra-avustuksen maksusta päättää nuorisopäällikkö.

Sivistysjohtajan delegointipäätöksen mukaan nuorisopäällikkö päättää perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuvapautuksesta. Mikäli maksuvapautus myönnetään hakijalle, korvataan maksu täysimääräisenä palveluntuottajalle.

Kunta pitää luetteloa hyväksymistään palveluntuottajista. Tiedot palveluntuottajista löytyvät kunnan verkkosivuilta. Kunta ja palveluntuottajat tekevät tiivistä yhteistyötä ja tätä tukevat yhteiset tapaamiset sekä koulutukset.

3.4 Toiminnasta tiedottaminen

Nurmijärven kunta tiedottaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta kunnan verkkosivuilla. Lisäksi palveluntuottajat tiedottavat aamu- ja iltapäivätoiminnasta muun muassa vanhempainilloissa, kouluun tutustumispäivinä sekä viesteillä.

4. Toiminnan seuranta ja arviointi sekä toimintasuunnitelman hyväksyminen

Perusopetuslain 8 a luvun 48 c §:n mukaan kunnan tulee arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arvioinnin tarkoituksena on turvata toiminnan tavoitteiden toteutuminen sekä laadullisten tekijöiden kehittyminen.

Nuorisopalvelut vastaa perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan tilastoinnista. Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman hyväksyy hyvinvointilautakunta.